

**Iosephi Vicecomitis Ambrosiani Collegii Doctoris
Observationes Ecclesiasticæ In quo [!] de Antiquis
Baptismi Ritibus, ac Cæremonijs agitur**

Visconti, Giuseppe

Parisii, 1618

Cap. 29. Ministri vestes, atque habitus offenduntur: ibique breuister de
ieiunij baptismo præmittendi, & ad Orientem solem spectandi
consuetudine.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64585](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64585)

Ministri vestes, atque habitus ostenduntur; ibique breuiter de ieiunij baptismo pramittendi, & ad orientem solem spectandi consuetudine.

CAP. XXVIII.

Ministri autem habitus, seu vestes, quae in baptismo solenniori adhibeantur, cum à Theodoro lib. 2. histor. Eccles. cap. 19. indicatae sunt; vbi ait: *cū laudatissimus Rex Constantinus in honorem Hierosolymitanae Ecclesiae delisset Macario Episcopo in Vrbe illa Vestem sacram induit ministerio sacri baptismatis fungeretur (haec fuerit preciosa, contexta auro) Vendidisse illam Cyrillum memorabant; tūm à Beroldo diligenter explicata: quas hic subiicere, animus est nunc (inquit de Sabb. sanct.) Magister scholarum praecedit cum pueris suis cantando antiphonam, quae ad regias baptismalis Ecclesiae, & ibi extra Ecclesiam Archiepiscopus exiit stolam, & planetam, & induit se paludamento baptismali, & praecingit se manutergio cum cingulo, nexu veniente in sinistro latere in similitudinem ensis, & similiter nexum sandaliorum facit iuxta calcaneum in similitudinem calcarium, habens mitram in capite, vestes datur, quod sit rex, & pontifex, & sic incedit ad fontes, &c. Poterit autem ex his lector colligere, cum omne vestimētorum genus ex iis fuerit, quibus Episcopi solennibus sacris operantes vtuntur, tum sigillatim quamquam essent quibus ego alia addere supersedeo, contentum*

iis, quę ab Authore scripta sunt. Tria tamen admonere non desinam, primum est, ea, quę de stola, extra Ecclesiam deposita, dicta sunt, ad illam consuetudinem pertinere, qua nostri sacerdotes, stolam violaceam exuentes, albi coloris aliam induunt. quod quando in Ecclesiam inuectum fuerit, propter testimoniorum inopiam, affirmare non possum. Alterum ministri vestes albi coloris fuisse; de quo apud Ordinem Romanum cap. de sabb. sanc. legimus: *deinde presbyteri ingrediuntur in fontem intro in aquam, & baptizantur primo masculi, deinde femine.* Tertium, easdem vestes cingulo adstrictas esse; quod declarant non modo Beroldi verba, *præcingit se manu tergio cum cingulo,* sed etiam aliquot de Bebiano versus apud Barnabam Brissonium ad L. Dominico de spectacul. quorum incertus est author:

*Credidit oranti, & sitientem flumina vita
Præcinctus puro perfudit Episcopus amni.*

Sed, priusquam a ministro discedamus, necessario adiiciendum est, eum, nascentis, & adultæ iam Ecclesię temporibus ieiunium extitisse. quod etsi in dubium vocari non potest, (baptismi enim dignitas, & superiorum temporum religio ita postulare videbatur) tamen, ut fidę mea oratio inueniat. auctoritates quoque, cur hoc ita sit, afferendas puto. hæc quidem ex Conciliis duobus grauissimis, sanctissimisque petuntur, Parisiensi, & Meldensi, quorum alterum lib. 1. cap. 33. vehementer eos arguit, qui cibo, & potione, fame, sitiq; depulsa fideles ad spiritualē luctam inungebāt atq; vt

Vestes erāt
albæ.

Vestes cingulo ad-
stringeban-
tur.

Minister
baptismi
ieiunium.

Conciliorū
Parisiensis,
& Meldensis
auctoritas.

eam consuetudinem facilius aboleret, eorum qui baptismalia sacra impertiebant, exemplum ante oculos proponit his verbis: *Sed enim baptismus, excepta praemissa causa infirmorum, non nisi à ieiuniis celebratur sacerdotibus, etiam traditio spiritus sancti, excepta praemissa causa infirmorum, non nisi à ieiuniis celebranda est ritefiscibus, alterum vero etiam simili argumen-*

Confirmat
onis mi-
nister ie-
iunus.

vsus est; quemadmodum ex eius verbis, quae extant apud Gratianum de consecrat. dist. intelligere possumus: *Episcopi, inquit, non ieiuni per impositionem manuum spiritum sanctum tradant, exceptis infirmis, & morte periclitantibus sicut autem duobus temporibus, Pascha videlicet & Pentecoste, à ieiuniis celebrari debet baptismus ita etiam traditionem spiritus sancti à ieiuniis Presbiteribus conuenit celebrari. Nec vero quicquam huic afferri potest, quamobrem ea, quae eius veritati minus conueniant, nisi quod difficultas videtur, hominem, cum, hora nona baptismum celebrare, mos esset, tandiu à cibo*

Baptismus
hora nona
celebraba-
tur.
* Cap. 14.

abstinere verum huic facile responsum est: *his, quae infra libro quarto dicuntur, cum à ieiunio eorum, qui ad baptismi fontem accedere debant, disputabimus. nam, si infantes in diem tolerare valuerunt, multo magis infirmum adultum potuisse, credendum est. Cum igitur aliqua loca occurrunt, quae Episcopos, vel alium, capto cibo, baptismi sacramentum administrasse, testentur: ea de mortis periculo, vel grauiori necessitate interpretabere: sicut Concilia Parisiense & Meldense mox allata docuerunt. nam dubium*

non est, quin olim, propter salutem eorum, qui graui morbo affecti, exigua in spe animã traherant, à quocunque etiã non ieiunio baptismus celebrari potuerit. Sicut postmodum eadem die causa factum est, vt ieiunium in ministro nunquam requireretur: ne nimirum homini ad salutem quicquam deesset: præsertim cum paruulorum baptismus in frequenti vsu esse inciperet: qui veteris consuetudinis abolendæ causa, & initium fuit. Non præteribo etiã admonere, moris fuisse apud veteres, vt minister ad Orientẽ solem spectaret, quod à Beroldo quidem aperte traditum est in caremon. Ms. de sabb. sanc. vbi inquit: *statim Archiepiscopus vadit ad alteram partem fontium, id est, ad Orientem, & duo Cardinales, id est, minor presbyter, & minor diaconus intrant fontes, &c.* multisque huius generis ritibus confirmari potest, sicut cum, baptisteria versus eandem regionem ædificata, & sacram fidei professionem editam esse, suo loco & dicemus, & diximus.

baptismus necessitatis tempore à ministro nõ ieiunio ministratus ieiunium in ministro cur, & quãdo requiri desinit Minister ad Orientem solem spectabat. Canonici Ordinarij olim Cardinales appellati atur.

De susceptorum nominibus, origine, ac usu.

CAP. XXX.

Qui è sacro fonte baptismi candidatos suscipiunt, eos veteres Patres multis nominibus vocauerunt. S. Augustinus serm. 116. de temp. & Concilium I. Moguntinum *compadres* appellarunt, quasi simul patres: quo modo

M